

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DUA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

A gyávák.

Mikor a francia nemzet forradalmának 100 éves évfordulóját ünnepelték, a francia kamara, a francia kabinet a köztársaság elnöke nem tanakodtak rajta, vajjon leboruljanak-e a nép millióival együtt a szabadság oszlopai előtt. Mikor a német nemzet az Einheitsfesten áldozott multak emlékének, a német birodalom miniszterei s birodalmi gyűlése nem habozott, hogy a köznéppel a lelkesedő ifjúsággal együtt örüljön a német nemzet szerencsés múltjának, s nem szűgyelték öszülő fejjel, újra elzengeni a Wacht am Rhein, a melyet ifjú kebellet, lelkesedve zengtek évekkel ezelőtt.

A kis Románia, a még kisebb Szerbia, melyek alig egy évtizede óta jutottak azon szerencsés helyzetbe, hogy önmaguknak éljenek, nem nélkülözi miniszteriumának parlamentjének részvételét, midőn multjának jelentős momentumaira emlékezve, önmagát, saját geniusát ünnepli.

Mi, szegény magyarok, akik nem vagyunk ugyan olyan hatalmas nemzet, mint a francziák és németek, de mégis csak előbbrevalók vagyunk, mint Románia és Szerbia fiatal nemzetei, 45 évvel szabadságharcunk lezajlása után, midőn az ezen talán erőszakos eruptió által felszakított sebek régen behegedtek, nem tudunk annyira menni, hogy kormányunk s parlamentünk, melyeknek feladatát nemzeti egyéniségünk kifejtése képezi, elismerjék multunkat, s elismerjék emlékeinket, melyek minden nemzet egyéniségét képezik.

Nekünk fondorkodni, cselt vetni, szerződést kötni s megalázó feltételeket elfogadni, szóval magunkat megalázni kell, hogy elérjük azt a csekély engedményt, hogy multunk, s multunk iránti lelkesedésünk, hivatalos rosszsal tárgyai ne legyenek. Nekünk meg kellett volna koszoroznunk egy szobrot, mely meggyalázatásunk emléke volt s ma is gyengeségünk szegénybéllyege, hogy ne úgy ünnepelhesük meg hőseink emléket a mint egy szabad nemzetéhez illik. És most, midőn ez az ügyetlenül inscenizált békülési jelenet eltűnt a gyűlöletes lehetőségek sorából; midőn a nemzet éberségének sikerült elhárítani a caudiumi iga szegényét; midőn azt hittük, hogy teljes lesz végre az ünnep, melyet jelenkori alkotmányosságunk alapját megvető s lehetőségét megadó

férfiak emlékére csaknem egy félszázaddal elkésve tölünk — előáll a magyar miniszterium s egy kis koszorúval, a melyet a közfelháborodás csikart ki a circumspectus hazafiakból, s így akarják leróni a nemzet hivatalos képviselőjének halálját. Ki akarják vinni, hogy a képviselőház ne jelenjék meg testületileg az ünnepélyen, nehogy úgy tűnjék fel ez a dolog, mintha a nemzet egésze ünnepelne, hanem elégedjenek meg a Buda ösfalán elesett honvédek azzal, hogy az öreg honvédek, az egyetemi ifjuság és azok az egyletek ünneplik őket, a melyek nem huznak állami subventiót.

Tehát a magyar miniszterium és a magyar képviselőház nem bír ma annyi erkölcsi bátorsággal s nem érti, nem tudja méltányolni annyira a nemzet multját, mint az a miniszterium és az a képviselőház, mely 1865-ben törvénybe iktatta az 1848-iki időkelekét.

Tehát a magyar nemzet hivatalos képviselői, miniszterei — nem az 1848-iki idők tradícióit ápolják, fejlesztik és folytatják, hanem vagy az áldott emléktől Bach-korszak gutgesinnt tradícióival kaczerkodnak, vagy azzal kedveskednek Bécs magas urainak, hogy teljesen ignorálva a multat, elakarják hitetni önmagukkal és nemzetükkel, hogy a magyar nemzetet 1865-ben teremttették a bécsi hatalmak, azelőtt pedig a három halom s négy folyó között nem nemzet élt, hanem nomád törzsek, kiknek voltak nagy verekedőik s ravasz főnökeik, de hőseik s államférfiuk, kik hálára számíthatnának — nem voltak.

A nemzet, mely önmagát, multját, nagyjait becsülni nem tudja s becsülni nem meri, nem méltó rá, hogy multja és nagyjai legyenek. És ha mi tovább haladunk ezen az uton s lerontjuk a magyar Parnasusról fél isteneink emlékoszlopait, a közöny fátylót borítjuk az elmúlt nagy időkre, úgy megérdemljük Bécs uraitól, hogy ők is ignorálják a mi multunkat s ne engedjék érvényre jutni törekvéseinket.

N. V.

Politikai hírek.

Kossuth a home-ruleról. Egyik londoni levelező előtt Kossuth Lajos a napokban kijelentette, hogy Gladstonének homeruler-terve merő képtelenség s éppoly kevéssé

valósítható meg, mint a kör quadraturája. Irország autonómiaja Angliától való teljes függetlenség nélkül valóságos utopia. Annak semmi értelme sincs, hogy Irországnak Angliához való viszonyát Magyarországnak Ausztriához való viszonyával hasonlítsák össze. Anglia csak úgy biztosíthatja magának Irország barátságát, ha vele teljesen egyenrangú és egyenjogú társnak ismeri el.

A német válság. A Temps tiltakozik a német és az angol lapok által állította ellen, hogy a francia sajtó a német válságról gyűlöletes hangon beszél. Párisban higgadtak és békések az emberek. A német eseményeket hideg vérről szemlélik és erről a magatartásukról a közlelbi betekben sem tesznek le. Azokban a francia lapokban, melyek számot tesznek, hiába keresnek argumentumokat, melyekkel a választók harci kedvét felébrészik.

Bécsi sajtó a méltóságos urakról.

A főrendiház szerdai bizalmatlansági szavazatával a bécsi sajtó is behatóan foglalkozik.

A Wiener Tagblatt a szavazást czéltalan tüntetésnek mondja, a melynek gyakorlati következményei nem lesznek. A bécsi magyar-ellenes körökben, mondja az idézett lap, a szavazás eredménye nagy örömet és újgázt okoz; a magyarok különben elég jól tudják, hogy milyen érzelmekkel viseltetnek irántuk a bécsi klerikálisok. Ennek a lapnak budapesti tudósítója azt is táviratolja, hogy a kormánynak az egyházpolitikai javaslatok számára meg van a biztos többsége a főrendiházban; a kormány tegnap nem akarta tartálékait a szavazásba vinni, míg a klerikálisok és katolikus mágnások teljes számban jelennek meg.

A Press és a szavazás eredménye nem lepte meg s a dolognak nagy jelentőséget tulajdonít. Felveti a kérdést, nem-e lehetett volna a képviselőház és a főrendiház közötti harca kitörését elkerülni, vagy legalább elodázni.

A N. V. Tagblatt konstataja, hogy a tegnapi főrendiházi vitában Wekerle és Csáky miniszterek szellemileg túlszárnyalták ellenfeleiket. Ez a lap is azt hiszi, hogy az egyházpolitikai javaslatok tárgyalásakor a kormány lesz a többség.

A „Deutsche Zeitung” nem hiszi, hogy néhány osztálygyűlés és kasztrolomban elbizakodott mágnás és néhány püspök által, a kik mögött Searzenberg és Harrach hercegek állanak, a magyar nemzet kormányozni engedi majd magát.

A magyar katolikus mágnások és a magyar püspökök pénzével fenntartott magyarfaló „Vaterland”, mely az oláh deputációt oly kitörő lelkesültséggel fogadta Bécsben, s így tud hova lenni nagy örömben, s kiváló himnuszokat zeng nagy pártfogójának, Széchenyi Antal grófnak „nagy államférfiúi tekintélyéről” és „nyugodt államférfiúi megfontoltságáról.”

A felhivatalos Fremdenblatt nem szól érdemlegesen a kérdéshez.

Miniszter és püspök.

A főrendiház szerdai ülésén mint már tudva van — meglehetősen éles szaváltás folyt le gr Csáky Albin kultusz miniszter és Hornig Károly vespérimi püspök között.

A „N. Fr. Pr.” czimű bécsi ujság erről ma a következőket írja:

E nevezetes szaváltás folyamán (Hornig és Csáky közt) többször történt czélzás bizonyos eseményekre, a melyek magyarazatra szorultak.

A legnagyobb határozottsággal azt állítják ugyanis, hogy az elhunyt Simor primás már kész volt magáévá tenni a Csáky féle rendelet végrehajtását, ha az anyakönyvi kivonatok kiadásánál megjegyzetnék, hogy ez a kormány rendeletére történik. Samassa egri érsek volt ahoz kiszemelve, hogy e formához a Curia beleegyezését megszerezze. A szentszék állítólag már hajlandó is volt erre és Samassa érsek megbízott, hogy a Curia e hajlandóságát hozza a magyar püspöki kar tudomására.

Hornig báró azonban ez időben, oly okokból, a melyeket nem szükséges bővebben fejtegetni, folytonosan az agg Simor közvetlen közelében tartózkodott, s azt is határozottan állítja (s eddig nem czáfolták), hogy Hornig báró befolyásának sikerült Simor hercegprímást a legutolsó pillanatban más véleményre bírni.

Mikor Simort táviratilag fölhívták, hogy jöjjön Budapestre, az esztergomi érseki irodából az a jelentés érkezett, hogy a primás nincs székhelyén — pedig Simor friss egészséges és kedélyben Esztergomban volt.

Nemsokára azután összeült a püspöki értekezlet, azonban mint ismeretes, egészen másformán tört ki.

E szerint most mindent meglehet érteni: Samassának egész eddig az óráig való elszigetelt magatartását és álláspontját, az új primás kinevezését megelőző évek eseményt s mindenekelőtt a kultuszminiszter által tett kettős czélzást, a ki világosan kimondá, hogy e közbefjött eset nélkül talán az egész mai helyzet más alakulna.

Az ezredéves kiállítás.

Bethlen András gr. földmívelésügyi miniszter az ezredéves kiállítás ügyében a következő felhívást intézi az ország gazdák-zónsághoz, erdőbirtokosokhoz és erdészeihez:

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készülő 1896-ban megünnepleni a nemzet. Hogy ez ünnep minél méltóbb legyen, elhatározta a törvényhozás, hogy annak egyik részleteként az ország fővárosában országos kiállítás rendeztesék, mely bemutatandja nemzeti kultúránk fejlődését a multban s állását a jelenben.

Mint a kormány, az ország mezőgazdasági ügyeinek vezetésére hivatott tagja, kire egyszerűsít a létrejött megállapodások értelmében az 1896-ki országos kiállítás VI. és VII. mezőgazdasági és erdészeti csoportjainak rendezése bízott, s minőségben fordulok hazánk mezőgazdáihoz, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez azzal a kérelmmel, hogy engem e feladatom megoldásában hazaifas buzgalommal, szakértelmekkel lelkesen támogatassanak, s járuljanak közre, hogy a kiállításban hazánk, mint első sorban agrikultúr államnak, mezőgazdasága és erdészete, nagy fontosságukhoz méltóan legyenek bemutatva.

A magyar mezőgazdák és erdészeknek meg kell mutatniuk, hogy az általuk birt föld nem parlag, hogy dacára annak az aránylag rövid időnek, mióta a haladás örvényén járnak, serényen dolgoztak és felküzdötték magukat oda, a hol bátran kiállhatják az összehasonlítást Nyugat-Európa gazdáival.

Meg kell mutatniuk mit tudnak, be kell mutatniuk mind van s ez által felismerhetővé tenni azt az erőt, mely mezőgazdaságunkban és erdészettünkben rejlik, mely kulturális misszióknak teljesítésére bennünket első sorban képesít, mely állami életünk legfontosabb alapját képezi.

Ha mezőgazdánk, erdőbirtokosaink és erdészeink áthatva ennek tudatától, körültem csoportosulnak, teljes buzgalommal és odaadással vesznek részt a kiállítás munkálataiban, biztos a siker; s a nagy mű minden egyes munkatársa részesevé lesz annak a felmelo tudatnak, hogy ő is tényezője ez üdvös eredménynek, mely továbbhaladásunknak egyik utmutatója és nyugodtan elmondhatja, hogy híven teljesítette hazafiai kötelességét.

A jelen a határ a mult és jövő között, az évezredes ünnep határa leend a multnak, de egyuttal a jövőnek kezdete.

Mutassa be tehát a kiállítás is a mult há képt, legyen tükre a jelen életéről munkásságának s tanúságot szolgáltató utmutató a jövőben haladásra.

Egyesek, testületek, szövetségek és a törvényhatóságok mindannyian közremunkáltak mezőgazdasági haladásunkon, de mindmennyian elszórtan, elklónitve, cselekedtek.

Remélem, hogy a nagy mű sikerének biztosítása végett végre egyesülni fogunk s ez alkalommal szorosabban fűzve bennünket egymáshoz. Hiszem, hogy a közélet minden érdekelt tényezője együttesen és fokozott mérvben fog a nagy czél érdekében munkálkodni; összgyűjtik mindazt, a mi mezőgazdaságunk és erdészettünk multjának megismerésére fontos, valamint mindazt, a mi azoknak jelen szellemi és anyagi megismosodását feltüntetni képes.

Budapest, 1893. ápril. Gr. Bethlen András földmívelésügyi m. kir. miniszter.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAI.

1893. május 13.

A sleppről.

Asszonyom! Nehéz kérdést intézett hozzám: Hogy mondjam el véleményemet a legújabb divat szeszélyes alkotásáról, az uszályról. Szentül meg vagyok győződve, hogy pusztán kíváncsiságból tette föl ezt a kérdést, mert akármilyen legyen az én feleletem, önére nézve nem lesz az irányadó.

A divat kérdéseiben merő oktalanság minden filozofálás; a legjózanabb, a legokosabb érvelés minden ereje összeroppan az előtt a rövid ellenvetés előtt, hogy ez, vagy amaz divat. Ennek a rettenetes zsarnoknak a parancsát pedig követni kell, akár tetszik, akár nem. Pedig soha semmiféle téren nem láthat az ember annyi szembeszökő, gyakran nevetésgöcs következtetésű, mint a divat terén. A mit tegnap megalkottak, azt holnap lerontják; amit ma kötelezőnek mondanak, az holnapután a legnagyobb izléstelenesség számba megy. Még tavaly én is rajongott a pannier után, ma már azt tartja, hogy az otromba dudorok tönkreteszik természetét; most azt hiszi, hogy a magas gallér, himzett vagy sima plérinek szerzőfőléte szépek a megjósolom, hogy ezeket a furcsa lebnyeket jövő tavasszal már nem fogja viselni, egyszerűen azért, mert a divatos fel-fogás akkorára megváltoztatta az én izlését is.

Az én édes anyja krolint viselt s az én édes atyja bizonyára igazónak találta hilygét ebben a fortelmes ruhadarabban; vajjon ki biztosítja őnt arról, hogy unokája nem ismét krolinolos ruhában fogja meghódítani az én déd-unokáinak édes apját?

Azok a szellemes divat-creurók, a kik Párisban folyton új alkotásokon törnek a fejük, bár mindig a raffint jó izlés szabályait akarják szem előtt tartani, igen gyakran a leggorombább hibákat követik el a jó izlés ellen. De hát elvégre is az örökös változtatás izgalmas munkájában szinte képtelenség a finom izlésre való gondos vigyázat.

Azon a XV-ik és XVI-ik Lajos korabeli nagy festményeken, a mikről legutóbb a párisi divat-alkotók mintákat vettek, bizonyára nagyon sok a szép, de biz azokon van elég izléstelen részlet is. Minden kor divatjának meg vannak az izlésbeli előnyei és hibái s ha azokat válogatás nélkül veszik át a mai kor számára, az izléstelen ségek meg kirívóbbakká válnak.

Ez egészen természetes. A Lajosok udvarainak hölgyei rendkívüli fényt tüztek, a melynek káprázató csillogását korántsem pótolhatja egész valóságában a mostani imitálás. A Lajosok divatjai által meghívánt ragyogó ék-kövek csupa drágaságok voltak, a melyek csillogtak és pazarul szórtaak sugaraikat; ezeket a drágaköveket nem pótolhatják a mostani olcsó utánzatok.

A Henrikek divatjából átvették a manteaukat, amde azoknak csillogó drágaköveit nem helyettesíthetik ugyanolyan hatással az imitált szines cabochonok.

A franczia királyok hölgyei csupa fényes, nehéz selymet, bársnyit, drága követ viseltek s ezeknek bátását sem adhatják meg egész valójában a mostani olcsóbb kelme utánzatok. Ha azokon volt izléstelenység, ezt ugyszólván elenyészettette a vakító csillogás, míg most a cabochonok mellett bizony kirívó marad.

Mindezt csak azért hozom fel, hogy ne vegye ön asszonyom, értésének, ha azt mondom, hogy legdivatosabb toilleitején is lehet találni mindig egy-egy kis gyszerlőséget, a mi

azonban korántsem az ön hibája, hanem a divaté, a mely időszakra-időszakra formálja és változtatgatja az önk izlésbeli felfogását.

Mi a véleményem az uszályról? Nekem nem tetszik. Hanem azért, mikor a minap a feleségem azt kérdezte tőlem, hogy uszályosan caináltassa-e az utcai öltözkéft, minden gondolkodás nélkül azt mondtam, hogy igen. Rám vetette okos fekete szemének tekintet. Azt akarta mondani, hogy hiszen én a minap egész dissertációt tartottam előtte az uszály ellen. Csakhogy én hiába dissertálok, az én véleményem, meg az én izlésem nem jöhet számba, a mikor a divat apodiktikus parancsával állunk szemben.

Hát csak legyen az a ruha uszályos, ugyi is tudom, nem sokáig marad ebben a formában.

Ha ön, asszonyom, pusztán csak azt akarja tudni, hogy tetszik-e nekem, vagy nem az uszály, akkor eleget is mondtam volna; de önnek okok is kellene. Nem elégszik meg azzal, hogy ha én az izlésemet hozom fel. — Mert ha csak az izlésről volna szó, — akkor felesleges lenne minden argumentálás. Nekem nem tetszik a zöld színű ruha, ép úgy, mint a hogy nem szeretem a sárga-répa-főzeléket. Azért nem mondom sem azt, hogy a zöld szín nem szép, sem azt, hogy a sárga-répa nem jó. Egyszerűen csak az én egyéni izlésem hátál meg ettől is, attól is. Amde ön nem az én izlésemet, hanem a véleményemet akarja tudni.

Minden öltözkéket első sorban abból a szempontból kell — szemügyre venni, hogy mennyiben előnyös a női természetnek. Ha plasztikusan emeli ki a természet formáit: ha alkalmas arra, hogy eltüntessen egy-némely gyarlóságot s érvényre emelje a természet szépségeit: akkor az öltözké feltétlenül ajánlható. — Csakhogy itt nem lehet szabályokat felállítani, — mert

a mi teszsem, egy magas termelés illik, az nem tetszetős az alacsony természet, a mi előnyös a molett hölgynek, az hátrányos lehet a sovány nőknek. De az uszályra — még ha rövid is, bátran el lehet mondani, hogy bizonyos mértékben formálanná teszi a női természet, akármilyen festői redőkben hullámozik, vagy akármilyen simán folyik is alá.

Ünnepélyes alkalmaknál helyén volt mindig, helyén is marad mindig, de utócsra nem alkalmas, mert kényelmetlen a járásnál, másrészt pedig a szép, ártalmas járásnak is hátránya van az uszály, a mint lombán az alak után csusszik a földön. És azután az uszály ruhának elől is hosszúnak kell lennie és elől a nőnek egyik leghatásosabb szépségét: a lábát. Azoktól a nőktől, a kiknek formás, szép lábuk van, igazán áldozatszámba megy, ha lábcskáikat éppenséggel nem láttathatják az utcsán. Szinte kínálkozik az a goromba feltetés, hogy az uszályos, bosszu ruhákat csak azoknak a hölgyeknek a kedvéért hozzák divatba, a kiknek nincsen szép lábuk.

Azután meg az uszályal banni is kell tudni. A multkor kttm voltam a lóversenyen s megfigyeltem a fiatalabb hölgyeket, a mikor jártukban keltükben fordultak, — lépőcsőre hágtak, kocsiira ültek, vagy kocsiból le szállottak.

Egyiknél-másiknál meglepett a könyed elegancia, a mellyel uszályát finom diszkrétíóval megemelte vagy lábcskáival hátrá rugta. De egész őszinteséggel valom meg, — hogy sokan vannak, a kik éppenséggel nem tudnak banni az uszályal.

Meglátjuk rajtuk, hogy érzik a kényelmetlenség terhet s egy-egy mozdulatuk, a mikor segíteni akarnak magukon, éppenséggel az esztétika rovására esik. A mennyire ingerlő az uszálynak elegáns kezelése, ép oly visszatartó a vele való kelletlen erőlködés. Ha az uszályos ruha tartósabban megmarad,

okvetlenül szükségessé válik az uszályal való bánásmód betanítása, különösen a lányoknál.

Hangsúlyozom, hogy a lányoknál, mert ezeknél sokkalta szigorubb követeléseik vannak a diszkrétciónak, mint a menyecskéknél. Sok apróság van, a mit a menyecske finom kokettériája előnyösen felhasználhat, de ha leány teszi, izléstelen számba megy. Aztán meg ön jól tudja ezt asszonyom, s felesleges magyarázgatnom, hogy eleganciát nem lehet megtanulni az iskolában.

Ez a környezetől megy át az emberbe s ugyszólván gyakorlat kell hozzá. Innen van az, hogy a főuri világ hölgyei olyanok, mintha velők születtek volna az elegancia, pedig nem eztliek az meg senkivel, tanulni és gyakorolni kell azt, a főuri környezet meg bőséges tért és alkalmat ad erre.

A menyecskekének a nagyobb szabadság meg az önállóság érzése megadja a fellépés bízottságát, a viselkedés könnyedségét, a mi más körülbelül elegancia. Hanem a leány köteles tartózkodása gyakran félszegen nyilatkozik meg. Ezért féltem én különösen a leányokat az uszálytól is. Szegényeket gyakran hozhatja kelletlen szituációba az a felesleges ruhadarab. Az utcsán való járás-kelelésnek számos olyan eshetősége van, amelyenél nem elég az uszálynak egyszerű hurczolása; feltét gondossággal kell a nőknek vigyázniuk arra, hogy milyen formában segítik át magukat, egyik-másik akadályon azzal a kényelmetlen fény tüzzel.

Czélészterégi szempontból meg épen-séggel nincs mit felhozni a divat legújabb alkotása mellett.

Legfőlőbb a divatkereskedők kardoskodhatnak mellette, mert különösen a most divatozó világos színeknél csakhamar tönkremegy az uszály miatt az egész toillete. Főszedi az utcáporát, szennyjét s az általa

Az „Otthon“ májusi ünnepe.

— Saját tudósítónktól. —

Bpest, május 12.

Az Otthon vasárnapi hangversenye a tűzkárosultak javára olyan lesz, amelyet sokáig fognak emlegetni a fővárosban. Nemcsak a közreműködő kitűnő művészek, hanem a megjelenő közönség is emlékeztetést fogja tenni, mert alig volt még alkalom, amelyen a fővárosi társaság ilyen fényesen lett volna képviselve. A fővárosi világ teljes számban találkozik a hangversenyen, de ott lesznek a katonai előkelőségek, magas hivatalnokaink és fővárosunk szép intelligenciája is.

Öz. Csekönics Jánosné grófné 100 első rangú helyet kért s ez nemcsak elég nem volt, — mert a nemes grófné legközelebbi ismerősei körében elhelyezte a jegyeket, — de sokakat kénytelen volt a Rózsavölgyi színházhoz utasítani. A grófné a jegyek árán kívül 3 frtyi feltűzést is adott a bizottságnak L. D. jegy alett.

A bizottság felszólítja azokat, a kik jegyeiket még el nem vitték, hogy holnap délig okvetlenül kiváltsák az előjegyzett helyeket, mert már most is nehéz eleget tenni a jegykeresőknek. Jegyeket még a holnap nap folyamán lehet kapni a Rózsavölgyi színházban. Az 1 frtos és 50 kros jegyekből még néhány száz áll a közönség rendelkezésére.

Ma este fel volt a világitási próba az iparcarnokban és az iparcarnok előtti korzón, a Ganz-gyár mérnökei és Fekete József alelnök jelenlétében. A próba fényesen sikerült.

Fényes Ferencz orsz. képviselő bizottsági elnök, Mária Valéria-utcai lakásán holnap szombatán estélyt ad a Drezdából ma este megérkezett Sauer Emil zongoraművész, Goldmarck Károly és többi közreműködő művészek tiszteletére.

Sáley Sándor főkapitány a legnagyobb előkészítéssel nyújt segítséget a rendező bizottságnak az ünnep körüli intézkedések megtétele tekintetében.

Nemcsak, hogy az összes szolgálaton kívül álló rendőri személyzet átengedi, — mennyiben szükséges lesz — de ma kijelentette, hogy az eminek jótékony célra való tekintettel lemond a szokásos rendőri díjakról is. A rendőrszolgálatok is kijelentették, hogy tiszteletdíjakat átengedik a tűzkárosultak javára.

A tudomány műgyetem ama polgárai, kik az Otthon által rendezendő májusi ünnepélyen a rendezőségbe belépnek, felkértek, hogy holnap szombatán déli órák szünetében az Otthon írói, a hírlapírók egyetletébe okvetlenül eljárnak részint a rendezőség körüli teendők megbeszélése, részint a rendezői jelvények átvétele céljából.

A kocsis virágkorzóra — mint Rohony Gida orsz. képviselő velünk közli — a mai nap folyamán már több mint hétszáz kocsijegyre történt előjegyzés.

Emke választmányi ülés.

Utolsó választmányi ülést tartott tegnap d. u. 3 órák a közgyűlés előtt f. egyetlettel érben az Emke. A városházán tartott gyűlésen Bethlen Gábor gróf elnök, eladott Sándor József, jegyzett Gáspár János Nagy-Enyedről.

Elnök az ülést megnyitván, bejelenti, hogy Kun Kocsárd gróf az egyesület örökös tiszteleti elnöke f. hó 5-én ülén 90-ik születése napja évfordulóját, minthogy a választmányi kimondja, hogy szeptember hóig ülést tart.

Az indulás a déli közgyűlésre reggel lesz, mely végül az elnök előző nap már Kolozsvárra érkezik.

Vándor-bot.

A kolozsvári szintársulat a legközelebbi hétfn ismét vándorbotra kel.

A közönség annyit tud erről a dologról, hogy a szintársulat több heti időtartamra Marosvásárhelyre megy s ott tart előadásokat.

Igen sokan vannak és lehetnek olya-

„A rettenetes Czár“.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN

Írta: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította Cläre Filmore után: AMICA.

ELSŐ KÖTET.

XVII.

A vér varázsa.

(Folytatás.)

(34)

— Atyám, ha te mindent tudsz, úgy bizony az is tudnod kell, hogy Vaszemski nem ártat neked, hogy halálodan megsebesítve, mostan az országúton fekszik! Én nem őtől félek, én az Opritniktől és a herceg szolgáitól félek; az isten szent anyja nevében kérlek, rejtse el!

— Tehát Afanasz Ivanovich valóban az ország uton fekszik és haldoklik? — mondá az öreg ember mély sóhajjal. De neki nem az a sorsa, hogy kard által haljon meg!

Herceg Afanasz Ivanovich felfog kelné és a malomhoz fog jönni és azt fogja tőlem kérdezni: „Hol van az én szerelmem hol van az én szívem drága egyetlen egye? És mit tudj válaszolni?”

Ó nem az az ember, akivel évelődni lehet!

Darebokra vagdalna!

— Atyám, itt van a nyakláncrom, fogadd el! Még sokkal többet fogok neked adni, ha megmentesz!

A molnár szemei ragyogtak. Elvette a nyakláncot és a holdvilágánál nagy gyöngy szemeket kezdte bámulni.

— Szerencsétlen asszony — mondá elégtelen hangon — az isten és minden szentjei áldjanak meg tégedet!

nok, a kik ebben az utazásban semmi különös dolgot nem látnak s színteg a dolgok természetesen rendjével meggyeztetetnek találják, ha ugyanazon szintársulat ma ebben, holnap amabban a városban tart előadásokat.

Pedig ez a dolog éppen nem természetesen és egyáltalán nem helyén való.

Megértés okáért csak néhány körülményre utalunk.

Mikor a kolozsvári színház (akkor még „Erdélyi nemzeti színház“) alapítói összeállottak és jelentékeny pénztöket összegyűjtöttek, az a cél lebegett előttük, hogy Kolozsvárt, mint az erdélyi részek fővárosában mód és alkalom nyújtassák arra, hogy itt egy nemzeti színjátszó társaság állandóan megtelepedhessen és a magyar nemzeti kultúra ügyét szolgálja.

És jó nagy időn keresztül az erdélyi nemzeti színház állandó otthona is volt az ide telepedett szintársulatoknak.

A mikor még csak a színházépület adta tott bérbe egyes szintársulatoknak, úgy Havivalamint Follinus és Fejérváry magán vállalkozó igazgatók által szervezett társulatok mint állandó otthonjukban, évek hosszú során át tartottak előadásokat még pedig minden anyagi segély nélkül.

Mikor az intendaturai rendszer behozatott, akkor is meg volt az állandóság, pedig akkor is vajmi csekély anyagi támogatás volt részükre nyújtva.

Mikor aztán Ditrói Mór mint magánvállalkozó jutott a színház birtokába az országos segély és a királynő nagylelkű adománya czimén oly jelentékeny anyagi támogatásban részesítették, a mely mindenben azt a hiedelmet szülhette, hogy ily — mondhatni — bőkezű államsegély mellett itt működő szintársulat tagjai meg lesznek óva áttól az eshetőségtől, hogy Kolozsvárt az éveknek csak egy részét töltsék, a másikban pedig városról-városra vándoroljanak.

Mi, s velünk együtt bizonyára igen sokan — teljes joggal hihetjük, hogy a kolozsvári színház éppen azzal a célzattal látatott el nagyobb államsegéllyel, hogy a szintársulat itt állandó otthon találva — ne szoruljon a — vándorbotra.

És mit tapasztalunk?

Azt, hogy mennél nagyobb anyagi segély nyújtatik a színháznak — annál rosszabbá válik a helyzet, annál bizonytalanabb az otthon sorsa és kétségesebb a szintársulat tagjainak anyagi existenciája.

Miben van és miben lehet itt a hiba?

Szerintünk éppen csak a közönség nem okolható az előállott bajokért, minden más tényező azonban részes abban, hogy a társulat helyzete ilyen rossz és bizonytalanul vált.

Hibáztatni lehet a kormányt a mely jelentékeny államsegélyt juttat a színháznak és nem szerez garanciákat arra nézve, hogy az a vállalkozó igazgató — bizonyos tartamu szűnő leállításával, — állandóan itt működtesse a társulatát és nem szerzett biztosítékot arra, hogy a szintársulat tagjai az évről-évre ismétlődő kóborlásoktól mentve legyenek.

Hibáztatni kell főképen magát a vállalkozó igazgatót, a ki a részére juttatott államsegély és a közönségnek szokatlanul nagymérvű erkölcsi támogatása dacára oda-

juttatta a társulat helyzetét, hogy azon már csak az ide-oda vándorlással vél segíthetni.

Ditrói igazgatóknak tudnia kellene, hogy az államsegély éppen azért adatik a kolozsvári színháznak, hogy annak falai közt egy szintársulat állandóan elhelyezkedhessen, s az a ki a színház költségei felvételét, itt — otthon találjon.

Az igazgatónak tudnia kellene, hogy az állam, részben a város azért nyújt ennek a színháznak tetemes anyagi segélyt, hogy egy a kolozsvári közönség mit igényeinek megfelelő társulat szerveztessék és hogy ennek a társulatnak a tagjai legalább a tisztességes megélhetés feltételeit megszerezhessék.

És mit látunk az életben?

Azt, hogy a vállalkozó igazgató vándorbotot ad a tagok kezébe, elhagyatja velük otthonukat, egyik másiknak családi fészket s arra kényszeríti, hogy bizonyos ideig itt Kolozsvárt is fizessék a lakbért s ott is, a hol vándor utjukban megállapodnak.

Látjuk továbbá azt (és ezért joggal elítélhető a vállalkozó igazgató), hogy dacára a nagy államsegéllynek, a város külön segélyének és a közönség pártatlanul lelkes és odaadó anyagi és erkölcsi támogatásának — Ditrói igazgató a színház tagjaival szemben — javadalmazásukat illetőleg — oly eljárás tanusít, a mely nemcsak a tagokat keserítheti el, hanem a közönség körében is méltó visszatetszést kelthet.

Mindenki tudja, hogy Ditrói igazgató a társulat tagjainak fizetését minden szerződési év elején jelentékenyen leszállítja, úgy annyira, hogy a tagok a szó teljes értelmében nemcsak fegődnék, hanem eladósodnak; művészi hivatásuk teljesítése helyett robot munkát végeznek, szóval: terem olyan állapotot, a mely kétségbejéti és állandó kétségek közt tartja a tagokat.

Ditrói igazgató a nagy államsegély s a közönség még nagyobb anyagi támogatása dacára a téli időszakot kihuzta operette-primadonna nélkül; új butoratra, új díszletekre vagy jelmezre alig költött valamit, a tagok fizetését mégis a minimumra redukálta, s most betetőzi azzal, hogy vándorbotra kényszeríti az egész társulatot.

És mindez megtörténik akkor, a midőn a közönség ugyazólva versenyez a színházpártolásban s a mikor minden érdekelt tényező közrejár, hogy a színészek a város falai között erkölcsi és anyagi existenciájukat biztosítsák.

Mindezek után joggal kérhetjük első sorban a kormánytól: mikor vet véget már ennek a tarthatatlan állapotnak?

És különösen: mikor változtat már ezen a helyzeten, legalább csak annyit, hogy a kolozsvári nemzeti színház tagjai — egyéb nyomorúságon kívül — ne szoruljanak reá a — vándorbotra is?

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, május 13.

— A fürdő-évszak beálltával értesítjük t. előfizetőinket, hogy kiadódhatunk a la-

pot, akárhányszor változtatjuk is lakhelyüket, bárhol pontosan elküldi, ha a lakasváltoztatás vele idejekorán közöltetik. Az értesítésben kérjük mindig a legutóbbi rendeltetési helyet is megnevezni. Legelőszérűbb a legutóbbi használatban volt czimszalagot az értesítéshez mellékelni. Fürdő-vendégeknek különös figyelmébe ajánljuk még, hogy a fürdő-évszak alatt egy hónapnál rövidebb időre is fogadjunk megrendeléseket, s kisebb összegű előfizetési díjak levéltételekben is beküldhetők.

— Szép E. M. K. E. alapítványok jelentettek be a tegnap d. u. tartott választmányi gyűlésen. A Kun Kocsárd gróf eladásra engedélyezte algyógyi E. M. K. E. erdők egyrésze árán ujjolag is befolyt 3338 frt, mely a fejedelmi alapító eddigi összegeihez csatolhatni határozatlik. Wahrmann Mór hagyatékából az 1000 frt kifizetett. Ezer frtot hagyott továbbá a f. hó elején Budapestén elhunyt nagybirtokos, Sváb Jakab — Görgey István kir. közjegyző Budapestről Török Bertalan után jelenti, hogy Fráter Klára 1500 frtot hagyományozott. — Székula Ákos ellenőr bejelenti, hogy Stern Guztáv, a „Mutual“ magyarországi vezérigazgatója Budapestről, a ki 2 éves kora óta Amerikában nőtt fel és most tért vissza szülőhazájába Magyarországra, közelebből Kolozsvárt egy társaságban kijelentette, mikép első kötelességének tartja 500 koronával az E. M. K. E.-be alapítónak a maga részéről belépni, mielőtt intézete is megfelelőleg intézkedne. Az összeget Székula Ákos ellenőrnek azonnal át is adta. Merza Lajos főpénztáros bejelente, hogy a t. alelnök — főtákar elhunyt édes anyja öz. Sándor Dénesné — Keresztesy Erzsébet emlékére teendő alapítvány czimén eddig beérkezett a tagoktól 130 frt. A beszerzése-naszód megjele E. M. K. E. választmány 30 új tagot jelentett be, a kik most állottak be.

— Bejárás a közvasuton. A kolozsvári közúti vasutból egyes ipartelepekhez kiágazó mellékvágányok közigazgatási bejárása tegnap délelőtt történt meg. A bejáró bizottságot dr. Képesi Árpád kereskedelmi miniszteri titkár vezette. Részt vettek benne: Pulszky Garibáldi miniszteri főmérnök, mint a kereskedelmi miniszterium szakértője; a városi hatóság részéről: dr. Nagy Mór tanácsos, dr. Szabó Gyula főjegyző, dr. Fischer Lajos tiszti ügyész, Debrecei Balázs főmérnök; a közigazgatási bizottság részéről: Dobál Antal ügyvéd, Puhola Adolf főmérnök; az engedélyesek részéről: Kőváry László vezérigazgató, Horovics Sámuel, Kőváry Mihály jogtanácsos, ifj. Horovics Samu tiszteletos, Boér Ferencz mérnök, az érdekelt részéről Szekulács Károly dohánygyári igazgató, Sigmond Dező nagyiparos és Vécei Samu malomtulajdonos. A bizottság bejárta a közúti vasut vonalával a Láncozja utcai gőzmalom, a külmagyar utcai vonalból a Dohánygyár; a Sigmond testvérek szeggyára, ugyanannak szeszfinomító és élesztőgyára, továbbá a Vécei malomhoz beágazó részben mellék, részben iparvágányokat, a eljárástól terjedelmes jegyzőkönyvet vett fel, melyben a bejárt mellékvonalak kiépítésének engedélyezését az összes érdekeltel hozzájárulása mellett — javasolják. A be-

levő ingerlő fehérségen is csakhamar megáltszik a szemnek épséggel nem tetszetős színváltozás.

Az uszály széle kifeszedenik, s ha az uszály alatt csipkézett ruhe-el ékítik a szoknyát, ez szét is szakadozik és foszlányos darabjai szörik a követet. Biz ez nem valami nagyon tetszetős képet ad.

Hát ezért nem szeretem én az uszályt. Kétségtelen, hogy bizonyos méltóságot kölcsönöz némely természet; de ez az előnye távolról sem kárpótolhatja számos hátrányát, a mely észleltik és észszerűségi szempontból együtt jár vele.

Bizonyos meglepéssel olvasom, hogy Párisban sem hódította meg teljesen a divat terét; hogy praktikusabb hölgyek úgy fogják fel ezt az utasítást, mint a divatnak nagyon sok bolond aberrációját, — a mely nem kötelező s mint egy párisi divatlevélben olvasom, inkább a kerek szoknyát viselik, melyen alját fodorral, széles himzéssel, vagy még inkább széles, dus kicsipkézett ruhe-el ékítik.

Jól tudom, asszonyom, hogy ön, akár helyesli, akár nem az én véleményemet, azért én, is csak uszályt fog viselni s az utca porából haza hord egy-egy keveset naponkénti tisztálkodásból.

Nem kárhoztatom érte. Inkább viselje az uszály kellemetlenségét, mint a divat alól való kivétel hátrányait. Nem azt mondanék, hogy elvei vannak, hanem azt, hogy fukarkodik. Legyen nyugodt.

Az uszály sokat kísértett már a divat terén, — de még sohasem uralkodott rajta sokáig.

Ez a remény vigasztal minket, — férjeket is.

Sz. M.

— Meg tudod állítani a vért, vagy nem? — Nagyon bajos lesz azt tenni, uraim nagyon bajok! Az a kard, a mely ezeket a titéseket adta, egy varázsszörvel bíró kar volt!

— Pajtások, halljátok? Mit mondtatok? Ha az a kard nem lett volna meg igazán, hogy tudott volna ő egymaga hete közlőnk megölni?

— Igaz! igaz! — kiáltották a többi Opritnikk — bizonyosan meg volt igazán; másfélórban Serebryany sohasem tudott volna hetet megölni közlőnk!

A molnár nem szölt semmit, de figyelmesen hallgatott és azokból a miket hallott, a saját következtetéseit vonta.

— Ah! hogy foly! — folytató — hogy tudjam én ezt megállítani? Ha a kard nem lett volna megigézve, akkor még tehetett volna valamit, de most — talán még most is tehetek, — de félek tenni. Mihelyt a bevezetemet elkezdtem, ti a gyökréből ki fogjátok tépni a nyelvemet!

— Se baj! se baj! kezd el a bűvész teted!

— Valóban, se baj nektek, gazdaim de velem másképpen van!

— Istom! — mondá az Opritnikk — az egyik jobbjához, — add ide nekem a öreg Morozov erszényét. Nesze öreg ember egy marék arany. Ha meggyógyított a hecset, még adok egy másik marékot; ha nem gyógyított meg, akkor megöllek!

— Köszönöm, kis atyám, köszönöm! Az isten és az ő szentjei jutalmazzanak meg téged. Megpróbálom gazdaim, tőlem telhet leg mindent megteszek; de kérlek benneteket, álljatok félre.

Annak, a mit én fogok tenni, nem szabad, hogy tanui legyenek.

(Folyt. köv.)

járó bizottság tiszteletére az engedélyesek a Központi szálló külön termében diszebbé rendeztek. Az ebéd alatt kitűnő hangulat uralkodott, melyet érdekes felköszöntők élénkítettek.

— **A főtéren** Kolozsvárt egy új palota fog épülni. Benigni Sámuel u. is megvette a néhai Pál Sándor házát a annak helyére a kolozsvári mészáros társulat részére egy gyönyörű emeletes palotát épít vízvezetékekkel és egészen modern berendezéssel.

— **A gazdák** elismerésüket nyilvánítják a két első fagyos szentnek: Szervácznak és Pongrácznak, kik nem hoztak hideget, ellenkezőleg megjelenésükkel napugrárt és éltető meleget árasztottak a vetésekre. Ha Bonifác ur is megembereli magát a társai példái fogja követni, számot tarthat még a vasárnapi ünnepi közönség elismerésére és haláljára is.

— **Bucsu lakoma.** Szentgyörgyi István tiszteletére, kinek a szentáruslással szintén el kell távoznia a városról, Benigni Sámuel bucsulakomát rendezett a Rákóczi hegyi szőlőjében. A kedélyes lakomán szelvényes felköszöntőkben éltették a kiváló háziasszonyt, háziurat, Péter úrnagyot és Mák Ferit.

— **Pakolás.** Csomagol és vonul a kolozsvári nemzeti színház. Ma d. e. már ott állottak a máhás szekerek a farkas utcában, pakolták reá a ládákat, a házakat, fákat, tündér kerteket stb. Mennek a színház tőlünk vándor utra, egyelőre Marosvásárhelyre.

— **A budai honvédszobor** leleplezésére vonatkozólag a 48—49-es honvédek részére szükséges tudni valókról a szoborbizottság irásából közli a Kolozsvárt megjelenő 1843—49 Történelmi Lapok legújabb (május 15) száma mindazokat a dolgokat, a melyekben a központi bizottság eddig megállapodott. A lap 15-én jut az előfizetők kezébe.

— **A Teleki Blanka** kör ügyesen össze állított évkönyvét vette lapunk. E nemes célú testületet De Gerándó Antónia alapította. Az egyletnek 85 nő tagja van. Az évkönyv beszámoló a testület egy évi teendőiről, melyek irodalom és a humanizmus körébe vágnak. Az egyletnek tőkéje is van 101. o. é. forint.

— **A sétatéri zene pavilon épül.** Mint a munkálatok mutatják, az épület csinos lesz és emelni fogja a sétatér képét. A pavilon a czukrászaton túl épül a jövőre tekintettel, a mikor a helyet szabályozás alá, a sétatéri tót pedig bővítés alá veszik.

— **Padok a sétatéren.** Elismerés és dícséret illeti a sétatér-egyletet azért, hogy a sétatéren a padokat tetemesen megszüpörítette, — mi által nagyobb kényelmet nyújt az üdülő közönségnek. — A kolozsvári sétatér — ha az épületek is kiemelkednek — egyike lesz a legszebb üdülő helyeknek. Most a pünköszt napok közeledtével, rámutatunk arra, hogy a szokások pünköszt ünnepi perselyezés nem cselekedt. Ily ünnepnek jobbra csak az az osztály óhajt kimenni a sétatérre, a melyik máskor napestig el van foglalva, hétköznap nem veheti igénybe a sétatér, s vasárnapokon is ritkán. Míg ellenben annak a közönségnek, a melyik nap-nap után a sétatéren tartózkodik, nagyobb része felmentődik az önkéntes adakozás alól, mert pünköszt ünnepén nem keresi fel a sétatér. Jó volna zenék alkalmával önkéntes adakozásra pénztárt nyitani, ilyenkor azt a közönséget találják meg az adakozásra, a melyik a sétatért tulajdonképpen egész éven át használja.

— **A kolozsvári orsz. ereklie muzeum** rendes havi gyűlését hétfőn délután 5 órakor tartja az ereklie muzeum helyiségében. A gyűlésre meghívhatók az igazgatósági tagok. Tárgy: egyleti ügyek. Indítvány Kolozsvárt létesítendő honvéd menedékház felállítására szükséges előintézkedések megtétele ügyében. Kolozsvárt, 1893. máj. 13. Deák Albert, elnök, Kuszkó István, museumi őr.

— **Meghívó.** A Kolozsvárt alakult Vasvári Kör, hétfőn, május 15-én d. u. 4 órakor a kolozsvári orsz. ereklie muzeum helyiségében rendes havi gyűlést tartja meg, a melyre a helyi és vidéki t. tagokat tisztelettel meghívja Szabó Sámuel, elnök. Csűrös József, titkár.

— **Társas estély.** A kolozsvári orsz. ereklie muzeum, a honvéd egylet s a Történelmi Lapok támogatói rendes összejövetelüket hétfőn este tartják meg a Benigni palotában levő Nagy Ferdinánd áterében. Ez összejövetel évforduló napja a társas estélyek kezdetének, mert tavaly május 15-én volt az első összejövetel. Ennek emlékére egy távollakó negyvennyolcos honvédtiszt, ki személyesen nem jelenhet meg, a társaságnak meglepetést szerez. Az estélyre meghívhatók mindazok, a kik az eddigi estélyeken megjelentek s nevüket a társaság könyvébe beírták; vidéki híveket is szívesen látnak. A társas estély 8 órakor kezdődik,

ugyan azokkal a módoszatokkal, mint az április 15-iki.

— **Ez is elkeresztelés.** Levelet hoz a szerkesztőhöz a levélhordó. Rá van írva a levélre, hogy reggel 7 órakor kézbesítendő. A szerkesztő 7 órakor már az irodában van, dolgozik. Szolgája a földszinten nem sejt, hogy már ott van, a levélhordót elutaeitja. Később a mikor benyit, hogy takarítson, elálmélkodik a figyelmeztető szerkesztőt, hogy megjött „a kereszt levele.” A szerkesztő gondolkodik, ki és honnan küldheti neki a kereszt levelet, melyet nem kért, nem rendelt meg. Végre kiált, hogy a kereszt levélnek elkeresztelt levél, express levél volt.

— **Az Erdélyrészi Falka Vadasz Társulat** f. hó 24-én (szerdán) d. e. 11 órakor választmányi ülést tart a kolozsvári Casino helyiségében, melyre a t. választmányi tagokat tisztelettel meghívjuk. Tárgy: Az idei lövészenyeg feltétlen megállapítása. koltói gr. Teleki László titkár.

— **Meghívás.** A kolozsvári „Mária Valéria” árvaház-egylet 1893 május 14-én d. e. 10 órakor a városház nagytermében fogja megtartani évi rendes közgyűlését, melyre a választmány nevében minden alapító, rendes és pártoló tagot ezennel meghívjuk. Tárgyak: 1. Előbki megnyitott beszéd. 2. Az évi jelentés. 3. A pénztárnok felmentésének megadása. 4. Évi költségvetés. 5. Választmányi tagok választása. 6. Indítványok tárgyalása. Kolozsvárt, 1893. május 9. Zayk József, elnök. Gyulay Lászlóné, titkár.

— **A m. kir. Ferencz József nevelő-intézetben** az 1893—94-ik tanévben tíz fizető helyre nyílik pályázat. A pályázat alá bocsátott helyekre vállalkozónak nélkül minden kellő magaviselet és előmenetelli tanuló folyamodhatik, ki a gimnázium I—IV. osztályának valamelyikébe kíván belépni. A kérvények a vallás- és oktatásügyi miniszterhez ezimeze legkésőbb f. évi június 10-éig nyújtandók be az intézet kormányzójának, Erdődi Béla dr. budapesti tankertületi kir. főigazgatójánál (Budapest, II. Ilona-utca 4.) ki a pályázat közelebbi feltételeire nézve bármikor felvilágosítást ad.

— **Felhívás.** A kolozsvári m. kath. főgymnáziumban 1882—83-iki tanévben érettséget tett ifjak — az 1893. évi július hó 5-én aláírt kötelezvény szerint — 1893. évi július hó 5-én Kolozsvárról összejutni tartoznak. Felkérem ennél fogva a szóban forgó kötelezvényt aláírt egykori tanuló társaimat, hogy jelenlegi tartózkodási helyükről, a megjelenésről, nemkülönben azon okokról — melyek által a megjelenésben gátolva lennének, — alulírottak, a további intézkedéseknek a kötelezvény értelmében leendő megtétele végett, legkésőbb folyó évi június hó 1-ig értesíteni szíveskedjenek. Lugos, 1893. évi május hó 3-én. Issekutz Aurél, vármegyei aljegyző.

— **A bukaresti magyar** társulat műkedvelő bizottsága folyó 1893. évszerinti május 2-án, az az vasárnap a veszprémmegyei tüzársulakt javára saját termében műkedvelői előadást rendez.

— **Gizella-egylet,** férjhezmenendő leányok ki-háziasítására, ó. és. és kir. fensége Gizella hercegnő védnöksége alatt. A XII. rendes közgyűlés ez évi április 30-án tartatott meg Bécsben dr. Exner M. F. udvari tanácsos előnölkete alatt. Muck J. miniszteri tanácsos mint kormánybiztos jelenlétében. Az igazgatóság jelentése ezáltal is csak ismételt bizonyossága e jól kezelt, szolid intézet folytonos gyarapodásának. A biztositási tőke 19,295.960 ft-ra, tartalték 2,931.475 ft-ra, a díjbérvétel 843.849 ft-ra, a kamatbérlettel 93.253 ft-ra az illetékhözvelem 25,520 ft-ra emelkedett a lefolyt üzleti év alatt. Eredékes biztositások után 30,834 ft-ot, elhalt leányok után díjvisszatérítés özmen ellenben 18,160 ft-ot kifizetve. A tiszta nyereség 87,743 ft-ra rug. a mi az évi díj 16 százalékának a biztositottak között osztalék gyanánt leendő szétosztását teszi lehetővé. A szegény lányok kiháziasítási alapja, a Gizella egylet ezen valóban humanus intézménye, 1892 ben 5725 ft-ot osztott szét többnyire oly szegény menyasszonyok között, a kik után az intézet nem egykor díjak fizetettettek be, kiknek biztositói azonban a biztositást elszegényedés miatt fenn nem tartották. Ezen alap jelenleg 37,210 ft-tal rendelkezik. Az intézet a lefolyt üzletiévben produkció tekintetében az összes kölcsönös biztositási társaságokat felülmulta. A f. 1893. év első negyedében 5170 biztositás ajánlat be 3,857,500 forint tőkére. A közgyűlés az igazgatóságnak elismerését fejezte ki s egyuttal oda határozott, hogy az intézet üzleti tevékenységét Bajorországra is terjessze ki. A Gizella egylet irodái Budapestben, Gizella tér 2 szám alatt és Kolozsvárt, belkirályutca 10. szám alatt vannak.

— **Szegyelje magát** Péter Makoviczky Káse fabrikant, Liptó Rosenberg, a ki magyart kivéve, minden nyelven kinyomatja és hirdeti portékáját Magyarországon a magyaroknak. Szegyelje magát Makoviczky ur.

— **Temetői mizeriák.** A kolozsvári temető felügyelő bizottság figyelmét felhívjuk a következőkre: 1. A temetőbe két oldalt felvezető kocsit kövezete oly rongált állapotban van, hogy az minden kritikán aluli. Szükséges volna és pedig sürgősen annak újbol kövezését elrendelni, mert előbb utóbb az a kollektívesség történeti meg, hogy egy halottas kocii tengelye eltörik. 2. Az egész temetőben két kut van csupán. S miután nincs mindenkinek pénze, hogy drága halottainak porai felett ültetett virágot a temető pásztorral öntöztessék, sem nem szállíthat a városból egy-egy cseber vizet, a mikor a temetőbe megy, szükséges volna több kut ásása, a mi nem jár semmi akadálylyal, mert a talaj vízenyomó mind lent, mind fent. Tehát kevés költséggel lehetne még néhány kutat létesíteni. 3. Egy halot-

tas kamara kiépítése égetően sürgős és sztkéses. Ezt már korábban Polcz Rezső városi képviselő indítványára elhalasztotta a városi közgyűlés, de ugy látszik, huzzák, halasztják. Pedig ez sürgősebb lett volna a temető 4 ezer ftrba került bekerítésénél. Ez sürgős azért, mert ragályos betegségek elhaltak tetemeit, főleg a szegényebb néposztályánál, hol egy szobában többen vannak besorulva, nincs hova elhelyezni és valóságos istenkiáltás, hogy a hullával könnytelenek együtt hálai két napig a hozzá tartozók. Szükséges volna, hogy ezekre kiterjedjen az intézők figyelem.

— **Gyászhir.** Egy köztisztvisletben álló aggyastán halt el Kolozsváron, 3 heti betegeskedés után. Szentiványi Nemes János turományi bánya-főmérnök hunyt el életének 90-ik évében, végelgyengülés következtében. Az elhunyt nagyon szép pályát futott be. Együtt növekedett, együtt vándult meg ezzel a századdal, melynek a bányászat, közlekedés, hazafias, társadalmi, vagy kulturális kérdések, vagy alkotások terén elért eredményekért mind van köszönni valója Nemes Jánosnak. E század harmadik évtizedében már bánya-főmérnök volt. A szabadságharc alkalmával sokat tett a hazafias ügyért, meg is szenvedett érte, míg végre, tisztázza magát, a nagyszabasi thesaurariusátusnál visszakapta előbbi állomását. 1853 évben mikor a bányászat igazgatósága Kolozsvárra tételtett át, ő is át jött s azóta állandó lakhelye volt Kolozsvár. Harmincznyolcz évvel ezelőtt nyugdíjaztatta magát s 1857-ben az erdélyi vasutai irányvonalaik kiűzésére ő adta egész Erdélyre nézve az angoloknál az utbaigazítást, ő kalauzolta őket. A Jósika családnak volt évtizedek óta uradalmi jószágigazgatója. Puritán, mértékletes életet élt és annak köszönhetette azt a szép életkort, a melyet elért. A kötelesség teljesítésnek is szigorú embere volt. Kulturális, egyházi vagy hazafias ügyeknél mindig áldozatkészséget tanusított.

Az Emléknek nem régebben 2000 ft-ot, a ref. egyháznak szintén 2000 ft-ot adott. A mellett szép vagyont hagyott hátra, melyet saját szorgalmából szerzett. A függetlenségi eszméknek annyira lelkes híve volt, hogy beteg ágyából fölkelte, ha sztkéség volt szavazatára. Temetése vasárnap d. u. 4 órakor lesz kultorda-utca 2. b. sz. saját házából. Gyászjelentését aláírták: Nemes Irma, mint a megboldogultnak édes leánya; Albert Domokos, mint a megboldogult néhai unokájának férje, gyermekei: János, Erzs, Irma, Kornélia és István, mint déd-unokák.

— **Gyászjelentés.** Hajdu János városi polgárt ma temetik el Új utczai lakásából. Az elhunyt 54 évet élt Temetésére rokonai messze földről eljöttek. Gyászjelentését aláírták övéi között a következők. Kerekes Karolina, már öz. Hajdu Jánosné, mint bánattól leunított neje, gyermekei: Gyula, János, Béla, István és Lajos; Id. Hajdu Sándor, neje szül. Léay Róza, gyermekek: ifj. Hajdu Sándor, neje és gyermekei; Hajdu Julcsa, neje, Léay Pál és gyermekek; Hajdu Lajos, neje és gyermeke, mint a megboldogultnak édes testvére és gyermekei. Öz. Szőcs Sándorné, szül. Borsos Erzsébet mint nagynénje. Kerekes Zsuzsanna, öz. Mátyás Mihályné és gyermekei; Kerekes Rózsi, férje Varga József és gyermekei; Kerekes Borbála, férje Rácz János és gyermekei; Kerekes Julianna, férje Dömszödi Sándor; Kerekes Agnes, férje Lomjanszky István és gyermekei; Kerekes Teréz, férje Sáfér András és gyermekei; Csiki Mihály és gyermeke, mint az elhunytanak sógorai és sógoróni.

— **A hat árva pénze** Néhai Szász Adolfné hat árva részére az Ellenzék utján befolyt adományokat, összesen 394 ft 30 krt a mai napon átszolgáltattuk Kolozsvár város árva székének. Az összeget 2258—893 és 96 árvaszéki tétel szám alatt kezelték és számolták el.

— **Elveszett** e hó 4-én (csütörtökön) az israelita templomban tartott esküvő alkalmával egy Szent-György lovagot ábrázoló tallér. Miután igen kedves emlék köti a birtokost e tárgyhöz, kéri, hogy megtalálva, hogy szíveskedjék azt e lap kiadóhivatalába hozni.

— **A budapesti püspök felszentelése.** Csoka Nándor, Budapest fővárosi első püspököt csütörtökön délelőtt szentelte föl Vasváry Kólos hercegprímás a belvárosi főplébánia-templomban. Budapest püspökeivel együtt Jung János váci székesegyházi érkanonokot is püspökké szentelte a hercegprímás és ez a kettős püspökszentelés fényes egyházi ünnepélylyel volt összekötve. A belvárosi főplébánia-templomot, a hol a püspökszentelés végeztet, lobogókkal és szőnyegekkel fényesen földisztították erre az alkalomra. De nemcsak a templom belső része, hanem a szomszédos házak is fel voltak lobogóva s az egész környéken meglátszott, hogy szokatlan ünnep folyik le a belvárosi főplébánia-templomban.

— **Rákóczi-szobor Beregszászban.** Múltó kegyelettel fog megemlékezni Beregszász városa Rákóczi Ferencről. A nagy szabadsághős ugyanis Beregszászon bontotta ki először a szabadság zászlóját. Beregszász megye fővárosa mindig nagy büszkeséggel és kegyelettel emlékezett vissza erre a nevesest történeti tényre, s a kegyelethöz kifolyólag határozta el, hogy a város legszebb terét, azt a helyet, a melyen a sza-

badsággért küzdők csoportja legelőször gyülekezett, Rákóczi-térnek nevezi el. Beregszászban több vidéken, jelestül M. Tarpan, még mai napig élnek Rákóczi egyik alvezérének a vitéz Esze Tamásnak az utódai, a kik mindig büszkén mondják magukat kurucoknak. Az ezredes ünnepélyt Beregszászban külön imponáns módon fogja megülni; azon a helyen ugyanis, a hol a történelem tanusa szerint Rákóczi a szabadság zászlóját kiemeltette, a nagy hőnek lovagszobrot emelnek. Az eszme iránt a vármegye intéző köreiben nagy az érdeklődés, a megye orsz. képviselői, továbbá dr. Buzáth Kamil beregszászi polgármester és Lónyay Sándor főispán mindent elkövetnek, hogy az ige tetté váljék. A pünkösdi ünnep alatt nagyszabású ünnepélyeket rendeznek, melyre gróf Zichy Jenő, közéletünk fíradhatatlan harczosa is lerándul s az emelendő szobor javára szabad előadást tart.

— **Szerelmi tragédia.** Szatmáron egy alig 22 éves ifju és J. K. kataszteri mérnök mostoha leánya régebb idő óta szerették egymást. Az ifjunak kora, bizonytalan állása s a sztlők ellenzése a szerelmesek ragaszkodásával szemben mind megannyi akadály volt vágyainak elérésében. Míg végre az utóbbi napok eseményei a válság szélére sodorták az ifju párt. A leány apja eltiltotta az ifjut a háztól, kit azonfelül még besoroztak katonának. Ezzel ugylátszik vége volt reményüknek is. Tegnap reggel korán a sziget-lankába mentek s ott sétáltak. Később ismét bejöttek a városba, majd megint kimentek. Ugy déltájban két lövés dőreje zavarta meg a lankában levőket, akik a hang irányába menve nemskorra rá találtak a szerelmes párra. Az ifju a földön arccal fekvő már élettelen tetem volt, a leány azonban, bár arczát elborította a vér, teljesen eszméletlenül volt. A kérdezősködésre a lány egy levelet adott át, mely az ifju anyjának szólt. Az ifju először a leány halántékának lött, de a koponyacsont a golyót felfogta, ezután a férfi a szájába lött s a lövés rögtöni halált okozott.

— **Gyarus gombák.** A svájcezi határon olasz és német vámőrök egy darab idő óta nagyon vigyáznak a gombára. Ugyanis nyomára jöttek, hogy a Svácból szállított gombák egyrésze kausukutánszat, melyekbe nagyon szépen el lehet rejtetni egy-egy órat. A kausuk-gombákat igazi gombák közé tették s ilyen módon nagymérvű csempészetet tiztek.

— **Önkénytelen utazás.** Pittsburgban az A. V. vasút alkalmáscsottja a napokban egy teherrakosból keserves nyűgést ballottak. Felnyitották s egy eszméletlen embert találtak ott, ki orvosi segélyt tiltott magához. Már majd éhen halt a szerencsétlen. Drisoll a neve s keservesen panaszkodta, hogy nem tudja, mióta utazik már. Buffalóban lakik, a hol jó napot csinált magának, s mivel már nem igen bírták lábait, bemászott egy vasuti kocsiába, hogy kialudja magát. Mikor fölébreat, a kocsi el volt zárva és robotgott, Híába lármázott, nem nyitották föl a kocsit. Végre egészen kimerült az éhségtől. Kiderült, hogy Drisoll hat napig volt a máhaskocsiban.

— **Jack — Perjamoson.** Fixmer Károly, Henz Ferenc és Hirsch Ferenc mestereberek tegnapielőtt éjjel után, mint Perjamosról az „Aradi közlöny”-nek írják, beborozgatva távoztak a kocsmából; utközben összeeszerestek. Fixmer, a ki nagyon veszekedő kedvében volt, a közszékházra futott a kisbíróért, hogy csináljon rendet. A kisbíró nem igen jó híven vette a háborgatást, de engedett a hívásnak. Amint az utcán egymás mellett haladtak, a kisbíró korholni kezdte Fixmert, a ki annyira dühbejött, hogy kirántotta a kését s a kisbíró hasába marta. A segélykiáltásra oda futott Fixmernek két társa s midőn látták, hogy mi történt, el akarták fogni Fixmert. Ez azonban a dühűtől magán kiüti, kibuzta a kés a kisbíró testéből és Hirschet ugy hasba szurta, hogy az is menten eszerogyott. A harmadik megremülve futott a csendőrséghez, mely Fixmert láncra verte és a szentmiklósi bíróságnak adta át. A két áldozat rövid időn meghalt.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata)

Országgyűlés.

Budapest, május 13.

A képviselőház mai ülésén br. Bánffy Dezső elnök indítványt tett, hogy a képviselőház a budai honvédszobor leleplezési ünnepélyén küldöttségileg képviseltesse magát. Meszlényi Lajos módosítást adott be, hogy a képviselőház nemcsak küldöttségileg, hanem testületileg akormánnyal jelenjen ott meg.

A honvédség hivatalosan jelenjék meg. A hás Meszlényi módosítását elvetette és az elnök indítványát fogadta el.

Ezután megvázarták a sommás eljárásról és az új dunai hidakról szóló törvényjavaslatokat.

Ülés végén Ugron Gábor intőzett a belügyminiszterhez interpellációt.

— **Az angol királyné lemondása.**

Budapest, május 13.

Viktoria angol királyné súlyos betegsége miatt lemond a trónról s helyét a walesi herceg foglalja el.

Képviselőválasztás.

Budapest, május 13.

Miklós Ödön földmívelésügyi államtitkár a Szirma-Besenyőn egyhangulag képviselővé választották.

Jubileum.

Budapest, május 13.

A budapesti tudomány-egyetem ma ünnepelte fennállása 113 évi fordulóját.

Az egyetem rektora fényes beszédet mondott s az egyetemi templomban nagy és díszes közönség jelent meg.

Honvédszobor és katonaság.

Budapest, május 13.

A „Pesti Napló” esti lapja közli herceg Lohkovitz napiparancsát, melyben eltiltja az összes bpesti közszékhadseregbeli katonáknak, hogy a budai honvéd-szobor leleplezési ünnepélyén megjelenhessenek.

Eöfvös ellen.

Budapest, máj. 12.

A függetlenségi párt többsége rendkívül fel van ingerülte, mert Eötvös elfogadta a kormánynak a honvédszobor-ünnepélyre vonatkozó megállapodását. Meszlényi kijelentette, hogy indítványait, az ünnepélyt illetőleg, minden körülmény esetén beadja, ha maga marad is mellette. Szerinte és a párt nagy része nézete szerint a kormánynak, a Háznak és a honvédségnek hivatalosan kell jelen lenni. Ma este érkezett leasz, amelyen Eötvös erősen fogják támadni. Az ellentétek annyira kiélesedtek, hogy teljes pártválástól lehet tartani.

A kormány mellett.

Budapest, május 13.

Nyitra megye a kormány egyházpolitikai reformjait 226 szóval 77 ellen ma elfogadta.

Halálozás.

Budapest, május 13.

Braun, chweigban ma egy híres magyar ember halt meg. Lovag Pfisterer Károly, aki idegen neve dacára utolsó percig magyar-nak vallotta magát. Az ötvenes években a főváros társadalmában élénk szerepet vitt. Svoboda Angela híres színésznőbe szerelmes lett és egyik vetélytársát Cartofuchy olaszt a városligetben agyonlőtte. 1859-ben végre nőtlet vette imádotját, birtokait pénzze tette, színésznek csapott fel és külföldre ment. Külföldön mint színész nagy hírnévre tett szert. 66 éves korában halt meg.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.*

A „Kolozsvár” tegnapi (14-ik) számában megjelent „Zaj az utcán” czim hírbememlített egyén, a ki Jakab Ábrahámot, a portéka eladóját arezulttította, — Baumzweig Emil az orth. izraelita hitközség kurátora. Nevezett kurátor urnak ezen hozzá méltó tette az összes postahivatalnokokat és az összes kereskedőket is nagyon megalátráskoztatta, a kik a nagy zajra összefutottak. Különben az ügy már a bíróság kezében van.

Egy tanu.

Boldogult férjem Erb Frigyes végtisztességtételén a részvét oly imponáns módon nyilvánult, hogy nem tehetem, hogy ezért a résztvevő közönségnek köszönetem kine fejezzem.

Kolozsvár 13/93.

özv. Erb Frigyesné.

BOSCOVITZ A. látszerész

Kolozsvárt.

Üzlethelyiség változtatás.

Tisztelettel alólírotnak van szerencsje a magas férti rendek és nagyrészt község becses tudására hosi, hogy üzletet f. é. ápril 1-től kezdve híd-utca 4 sz. a. leend Kérem szívesen tekintete vonni, hogy ezental jóval olcsóbb bolti ár mellett cikkeit sokkal jutányosabban árulandom, mint a végeladás alatt.

Ezenkívül árnbórból tájték, borostyánkő árúk, illatszerek, pálcák, zsinorok stb. stb. sokkal jutányosabban árultatnak mint eddig. Utazó tárgyakat, China árúk.

35 év óta

fennálló jó hírnévű üzletemet ajánlom a n. é. közönség figyelmébe.

BOSCOVITZ A., látszerész,

hidutca 4 sz. a. „Hungária”-szálloda átellenében.

253 (6—6)

* E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

KÖLÖZSVÁRI LESZÁMITOLÓ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Befizetett részvénytőke: 100,000 frt o. é.
Folyó évi tartalékalap: 25,000 frt o. é.
Elfogad pénzügyi tevékenységét rövid és hosszabb időre a legelőnyösebb kamattal és mellett.

Leszámitol 1, 3—4 hónapos váltókat a legkedvezőbb feltételekkel.

Lombard kölcsönököt ad különböző értékpapírokra, valamint azok eladását vagy vételét közvetíti.

A fenti üzletágakra nézve bővebb felvilágosítással szolgál:

az igazgatóság,

(Köszvény, belszen utca 3. sz. a. emelet)

Hivatalos órák: naponként délelőtt 9 órától fél 1 óráig. 442. (1—50)

Eladó

a sz.-udvarhelyi

kir. törvényszék helyiség.

Bővebben értekezhetni:

Székel-Udvarhelyt,
a tulajdonossal.

443. (1—8)

Eladó fűszer-üzlethez szükséges
két berendezés
teljes felszereléssel.

Értekezhetni:

Bojáki Sándor

fűszerkereskedőnél,

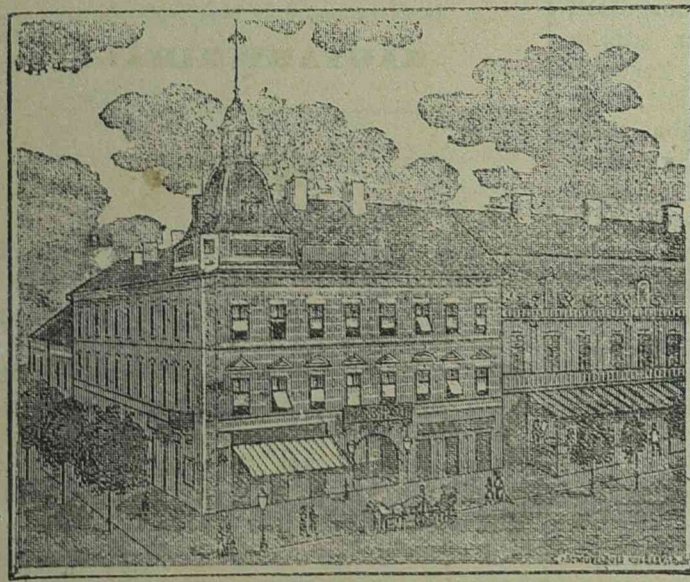
Benigni-palota.

865. (6—10)

Köszvény főtere egy szép épülettel gazdagított a régi „Pannónia” vendéglő egész újonnan történt kiépítése által. Ez épület ma mind kívülről, mind belülről a modern igényeknek minden tekintetben megfelel és

„KÖZPONTI SZÁLLODA”

cím alatt a figyelemmel mindenre kiterjedő tulajdonos NAGY GÁBOR vezetésével áll.

Az utazók és vendégek kényelmére modern berendezésű vendéglőben mindenről gondoskodva van. Külön termek kisebb nagyobb társas összejövőtelekre, bankettre, dísz terem nagyobb ünnepélyekre. Az utazók részére kényelemmel berendezett vendégszobák vannak. Az árak az elsőrangú vendéglőben szolgálnak. A kiszolgálás kitűnő. A város minden részében telefon összeköttetése van. 132. (9—x)

Egészen újonnan berendezett

üveg-, porcellán- és lámpa-raktár.

Van szerencsém a nagyérd. b. közönséget értesíteni, miszerint Köszvény, belszen utca 4. szám alatti (Vécsei-ház) egy egészen újonnan berendezett

üveg-, porcellán- és lámpa-raktárt

nyitottam.

Bevásárlásaim személyesen eszközöltem; szem előtt tartva a mai jelszót: „Szépet, jót és olcsót!”

Raktáron tartok legkiválóbb Amerikai és tisztított petrolumot.

Üzletem a nagyérd. b. közönség partfogásába ajánlva

maradtam tisztelettel:

415. (4—10)

MÜLLER JÓZSEF.

Mint különleges üzletet, ajánlom a nagyérd. b. közönség figyelmébe a nóm által dúsan berendezett és a legújabb stíl szerinti

előnyömtatási mintákat himzéshez,

igen mérsékelt árban.

Vörös here,

nagyszemű, arankamentes,

10, 25, 50, kilós zsákokban államilag plombozva, 100 kilónként 76 frt.

5 kilós plombozott postaszák 4 frt.

Bármely mennyiségben utánvétért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Óriás burgonya:

Richter-féle Imperator . . . 100 kg. 5 frt.

Paulsen-féle kék héjú . . . 5 kg. 1 frt.

Csemege-sajt Nonplusultra,

Netto 4 kiló postaláda 3 frt.

286. (31—x)

Egy Clayton Schuttleworth-féle

jó karban levő

8 lőerejű gőzcséplőgép garnitúra

teljes felszerelvényekkel

méltányos feltételek mellett eladó.

Értekezhetni:

„SCHWARTZ TESTVÉREK” czégnél

MAROSVÁSÁRHELYT.

437. (2—3)

Az erdélyrészi

Magyar Jelzálog hitelbank r. t.

Köszvény,

Belszen-utca 3. (Nemzeti szálloda mellett.)

Rendkívül előnyös

törlesztési kölcsönöket nyújt

földbirtokra és házra,

legelőnyösebb feltételek mellett, a fél tetszése szerinti törlesztési időtartammal.

A kölcsön bármikor visszafizethető.

Különösen ajánlatik magasabb kamatozású kölcsönök convertálása, mely díj- és illetékmentesen eszközölhetik.

Városoknak és községeknek legelőnyösebb községi kölcsönök adnak.

Záloglevelek napi árfolyamon FOLLY VICTOR bank- és pénzváltó üzletében és az intézetnél kaphatók.

227. (21—26)

Az igazgatóság.

Raktárunk tulhalmozottsága miatt elhatároztuk, hogy
ÖSSZES DIVATCZIKKEINKET,
női felsőinket, napernyőket
gyári bevásárlási árakon árusítjuk.

Különösen ajánljuk

francia himzett batistjainkat 40 és 50 krral,
melyek ezelőtt 1 frtba kerültek.

Kérjük n. t. vevőinket ezen ritkán kínálkozó alkalmat saját
érdeklükben felhasználni.

446. (1—15)

Kiváló tisztelettel:

Rendes Szidor és Testvére,

ezelőtt Gajzágó István.

Alapították 1862-ben.

Óriási minta-gyűjteményünk kíváncsra ingyen és bérmentve küldeték.

A JÉGBIZTOSÍTÁS

időszakának beálltával a t. cz. birtokosság és a gazda-közönség becses figyelmébe ajánljuk a

Magyar-Francia

biztosító részvénytársaságot.

E hazai társaság élén állanak: Micsinyei és beniczei BENITZKY FERENCZ úr, valóságos belső titkos tanácsos, Pestmegye főispánja stb. stb. mint elnök. ORMÓDY VILMOS úr, az igazgatóság elnöke és VAS EMIL FERENCZ úr, vezérigazgató.

A folyó évi jégidényben a következő kiváló előnyöket és kedvezményeket engedélyezhetjük:

1. Az ajánlatban feladott egységek kár esetén semmi leszállítás alá nem esnek, még akkor sem, ha a termények piaczi ára

2. Aratási, cséplési és szüretelési költségek csak teljes (100%) kár esetén vonatnak le.

3. Oly felek, kik az I—VI. osztályú terményekből legalább 10,000 frtnyi értéket biztosítanak, valamint a gazdasági egyesületek tagjai, tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára, 5%-os díjengedményben részesülnek.

4. A biztosítási díj szeptember hó 30-án lejáró váltóval fedezhető.

TÜZKÁR ELLENI BIZTOSÍTÁSOK is a legelőnyösebben költetnek s az előforduló károk méltányosan és gyorsan rendeztetnek.

Mindenmely felvilágosítással készséggel szolgálnak a hazai rész legelőnyösebb helyiségében létező ügynökségek, valamint az alólírt vezér-ügynökség, hová a biztosítási bevallások, valamint ügynökségek elvállalása iránti ajánlatok intézendők.

Teljes tisztelettel: A Magyar-Francia Biztosító Részvény-Társaság Erdélyrészi Vezérügynöksége Köszvény: CSERMÁK GYULA, titkár.

345. (5—8)

Legfinomabb magyar és francia Párizs, Cognac és más finom szeszes italok.

Telephon sz. 93. — A „Zöld Pagagály”-hoz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a helybeli piacon — Belső-utca 8. szám alatt fennállott néhai Flórián testvérek üzletét átvettem s ott

TIHANYI ADOLF

törvén. bejegyzett cég alatt a kor igényeinek mindenben megfelelő fűszer-, csemege-, bor-, déli gyümölcs- és ásványvíz-üzletet nyitottam.

Ugy a fő- és székvaros, valamint a helyi piacon számos éven át szerzett tapasztalataim; ugyszintén szilárd elhatározásom t. vevőim igényeinek mindenkor és mindenben megfelelni, remélnem engedik, hogy a t. közönség bizalmával szerencsésül fog.

Együttal bátorodom naponta friss, kenyérben sült kassai sonkáimat és valódi Gróf Andrássy Géza-féle magyar trappista sajtot ajánlani.

Magamat ismételten nagybecsű partfogásába ajánlva és számos megrendelést kérve, vagyok

372. (4—5)

Tihanyi Adolf.

Megrendeléseket helyre és vidékre postai eszközök.